

België-Belgique
PB/PP
1050 Brussel 5
BC 9700

Maandblad van de Verenigde Protestantse Kerk in België

Kerkmozaïek

Nr. 01 | Maart 2006 |

28ste jaargang

verschijnt niet in augustus

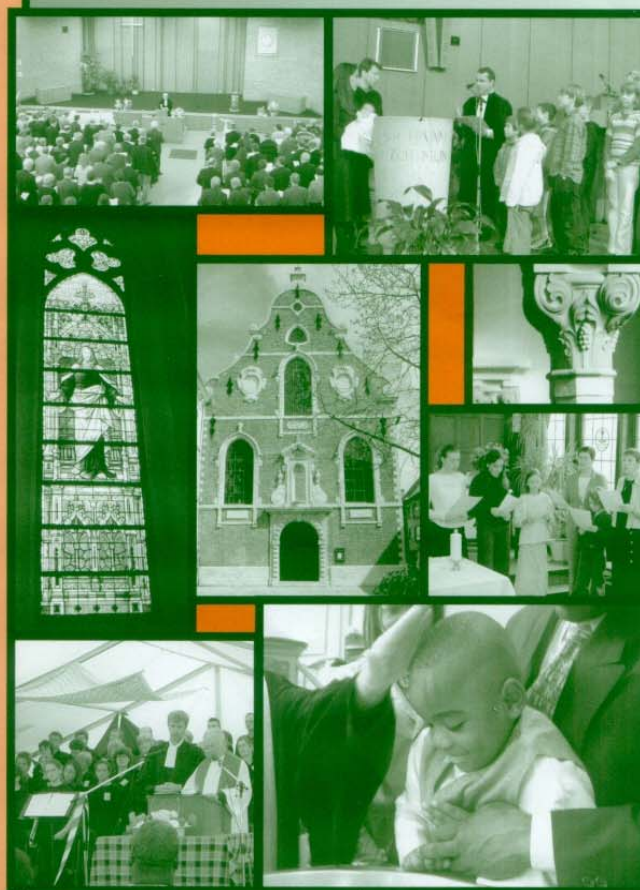
P 408.654

Wat zeggen Kerken over globalisering

Dhr. Jaap HOUTMAN

Cartoonkwestie en vrijheid van meningsuiting

Ds. Ruud FOPPEN

Afgiftekantoor : 1050 Brussel 5

Verantw. uitgever en afzendadres :

G. Liagre, Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Dr. Guy Liagre

Redactieteam

Eefje van der Linden
Judith van Vooren
Bea Smetryns-Baetens
Dick Wursten
Ernst Veen

Redactieadres:

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-511 28 90
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Web-site Internet:

<http://www.protestanet.be/VPKB>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement:
12,50 Euro
- Groepsabonnement:
10,50 Euro (vanaf minimum
5 exemplaren naar éénzelfde
adres)
- Steunabonnement:
14,00 Euro

Storten kan op rekeningnummer
068-0715800-64 van de Verenigde
Protestantse Kerk in België,
Marsveldstraat 5, 1050 Brussel.

De redactie behoudt zich het recht
voor om bepaalde artikels niet te
publiceren, indien nodig in te korten
en/of redactioneel te bewerken. Zij
is niet verantwoordelijk voor de in-
houd van de artikels en slechts ten
dele voor de stijl.

Organisaties en tijdschriften, niet
behorend tot de VPKB, die artikelen
uit het maandblad Kerkmozaïek
geheel of gedeeltelijk wensen over te
nemen of te bewerken, dienen dit
schriftelijk aan te vragen op het
redactieadres.

Sluitingsdatum volgende
Kerkmozaïek : 15 maart 2006.

Uit de redactie geklapt...

Hoe smal is het smalle pad? Volgens
ds. Klaas Waterlander uit Turnhout
niet zo smal dat het enkel bestemd
is voor onverzettelijken en ijzeren
Heinen. Voor wie dan wel? Dat leest
u in onze rubriek Schriftwerk die de
komende drie maanden door hem
wordt verzorgd.

Ook dr. Guy Liagre, onze synode-
voorzitter, heeft het, in zijn maande-
lijkse column, over een pad, name-
lijk het spoor dat we trekken in ons
leven en dat verdwijnt in het verle-
den - of toch niet?

In de intussen bekende *Verklaring
van Accra* (zie, in ons dec.nr., het
Accra-dossier, dat ook nog steeds bij
te bestellen is via het VPKB-synode-
bureau en vergeet ook de synode-
zitting over Accra niet: zaterdag 18
maart a.s., SOW-Graanmarktkeerk te
Brussel vanaf 9u.) worden drie con-
crete vragen aan alle kerken gesteld:
1. de vraag om op z'n minst de
Verklaring van Accra te ontvangen en
erop te antwoorden;
2. de vraag aan de kerken om
(inzake de Accra-thematiek) aan
educatie te doen (met het oog op
toekomstig belijdend spreken);

3. de vraag om de *Verklaring van
Accra* uit te leggen aan de plaatse-
lijke kerken.
Daarom vindt u in dit nummer een
neerslag van het gesprek over deze
Accra-verklaring in enkele kerken en
op internationaal oecumenisch ni-
veau.

“Niemand ontkomt aan de onrecht-
vaardigheid van het geld, ook de
zogenaamde ‘kinderen van het licht’
niet”, schrijft dr. Peter Tomson. Wat
hij met die prikkelende zin bedoelt,
leest u in zijn artikel “Vrienden ma-
ken met de mammon.”

Verder kan u weer kennis nemen
van nieuws uit de synodale raad,
het Volwassenenvormingswerk, de
jeugddienst Op Vrije Voeten, de
coördinatie Relaties met het Joden-
dom. Onze mediaconsulent Ruud
Foppen schreef een bijdrage over
dat steeds weer actuele thema “vrij-
heid van meningsuiting” en onze
columnist gunt u een kijkje in het
menselijke soms al te menselijke le-
ven.

Ernst VEEN, Leuven.

Inhoud

blz.		blz.	
02	Colofon - Uit de redactie geklapt - Inhoud	12	Jezus en de Rabbijnen (5)
03	Het begin van de weg - Vliegen	13	Column <i>Allemaal mensen</i>
04	Wat Kerken zeggen over globalisering	14	Algemene Kerkvergadering
06	Nieuws uit de synodale raad	16	Belgisch-Duitse Contactdagen
08	Volwassenenvorming	17	KAP-kamp Congo Brazzaville
09	Op Vrije Voeten : Beleidsnota	18	Nieuwe datum Geuzenfeest - Omgaan met publiciteit
10	Cartoonkwestie en vrijheid van meningsuiting	19	Personalia
		20	Advertentie - Protestantse Omroep

Het begin van de weg

Aan het begin van de lijdenstijd, op de Aswoensdag, worden wij opgeroepen ons te verzoenen met God en ook om de genade waardoor wij verzoend zijn, niet te vergeefs aan te nemen (2 Kor. 6: 5:20 – 6:10). Het accent valt op het beslissende ogenblik, de *kaïros* van de geloofsbeslissing. Het gaat niet om een zaak die wel uitstel kan lijden, maar die nu in kracht van werking treedt. Het is ermee als met Socrates in de gevangenis die te horen krijgt van zijn bezoeker, dat het al geen tijd meer is om te beslissen, maar om besloten te hebben. Zoals het eens tot het volk Israël is gezegd, zo wordt het nu tot de gemeente gezegd: *“Zie, nu is het wel-aangename tijdstip er, zie, nu is het een dag van heil - en - bevrijding.”* (6:2)

In de oude kerk kon men zijn of haar besluit om gedoopt te worden tot op de Aswoensdag kenbaar maken. Op die dag, zouden wij zeggen, sloot de inschrijving. Dat is vanzelfsprekend een aanpassing aan mensen zoals wij, die alles zo graag op de lange baan schuiven en zo onze weg naar de hel plaveien met goede voornemens. Maar toch hangt het niet van onze vastberadenheid af; Gods tijd *is* vervuld en nu *is* de wel-aangename tijd aangebroken en kunnen mensen werkelijk door de geesteskracht de weg gaan die het evangelie wijst. Wat dan volgt is de beschrijving van de smalle weg van het evangelie. Een weg van volharding tegen verdrukking in. Maar op die weg zijn zij (die het verstaan) niet als de ijzeren Heinen, de onverzettelijken die kunnen volhouden omdat zij zich gevoelloos hebben gemaakt voor het lijden in de wereld, doch in vriendelijkheid en liefde, in waarheid en door de kracht van God. God ziet op ons neer en verwacht van ons dat we ons niet door de omstandigheden uit het

lood laten slaan, maar ons in alle omstandigheden als zijn dienaars bewijzen. Door dit perspectief kunnen mensen zichzelf overstijgen in hun evangelische dienst aan de wereld.

Jezus heeft gezegd, dat wie de hand aan de ploeg slaat en achterom kijkt, niet inzetbaar is voor het koningschap van God. Zo is ook wie teveel om zich heen kijkt of zich al te sterk van zichzelf bewust is om zich door dat bewustzijn te laten bepalen, niet geschikt voor die dienst. We gaan dat begrijpen als we iets van de kerkgeschiedenis leren. De dwarsliggers en de rustverstoorders die knabbelden aan het goede geweten zijn het die, menselijkerwijs gesproken, de mogelijkheid voor de verkondiging van het evangelie hebben opengehouden. Zij vormden, juist ook binnen de kerk, de vaak niet zo welkome creatieve minoriteit. Overigens niet omdat het zulke uitzonderlijk moedige personen waren, maar omdat zij te zeer bevrijd bleken om zich nog langer te laten beangstigen door wat mensen kunnen doen. Zij waren: *“Als bedroefden, maar altijd verbeugden, als armen, die echter velen verrijken, als mensen die niets hebben en toch alles hebben.”* (6:10)

We herkennen onmiddellijk het motief van het aan-Christus-gelijkvorig-worden. Dat doel is niet te hoog gegrepen, we kunnen de smalle weg leren gaan, we kunnen voren trekken in kerk en wereld, de grond van het bestaan omploegen, terwijl we niet tekort komen.

ds. Klaas WATERLANDER
(bijbelplaatsen uit de Naardense Bijbel)

Synodevoorzitter aan het woord

Vliegen...

Op het moment dat ik deze woorden schrijf, staat de reis naar de Assembly van de Wereldraad van Kerken nog voor de deur. Onwillekeurig kijk je dan af en toe naar de lucht, waar de witte streep van een overtrekkend vliegtuig je wijst naar verre horizonen. Hoe groot een vliegtuig ook is, hoog in de lucht lijkt het bijna onzichtbaar. Je krijgt alleen een rookpluim te zien, die bovendien blijft hangen, nadat het vliegtuig al lang voorbij is.

Zo is het ook met ons leven. Want tenslotte: wie zijn wij? Als ik vandaag niet was opgestaan: wie zou het merken? Slechts een handjevol mensen in mijn naaste omgeving. Maar het spoor dat ons leven nalaat is enorm. Zoveel mensen dragen woorden mee die iemand hen ooit, vele jaren geleden, heeft toegesproken. Zoals de wolk achter een vliegtuig, zijn ze in hun leven blijven hangen. En hoeveel mensen hebben hun leven geen totaal andere wending gegeven, vanwege bepaalde zaken die ze hebben gedaan of nagelaten te doen?

Ons leven is niet alleen het kleine “ik” in ons. Ons leven is veel meer, het schrijft zich in, dag na dag, in het leven van God en mensen. Ook vandaag zal ons leven sporen trekken. In het leven van God en mensen.

Ik wens u een gezegende, in Gods Licht “spoortrekkende” dag toe.

dr. Guy LLAGRE

Wat Kerken zeggen over globalisering

In augustus 2004 vond in Accra de 24ste Algemene Vergadering van de WARC (Wereldalliantie van Hervormd/Gereformeerde Kerken) plaats. Daar werd de *“Verklaring van Accra”** aangenomen, een document dat op een indringende manier wijst op de negatieve gevolgen van globalisering.

Op 18 maart aanstaande vindt een thematische synodezitting van de VPKB plaats over de *“Verklaring van Accra”* met als thema: *“Verdraai de wereld... een christelijke kijk op de wereldeconomie”*.

In dit artikel wordt een overzicht gegeven van het gesprek over de Verklaring van Accra in enkele andere Kerken en op internationaal oecumenisch niveau. We kunnen ons wellicht hierdoor laten inspireren.

De oecumenische discussie

“Brood voor mijzelf is een materiële zaak, maar brood voor mijn naaste is een geestelijke zaak”, zei de Russisch Orthodoxe filosoof Nikolai Berdiaev. De Verklaring van Accra is dan ook een geestelijke stellingname van Reformatorische christenen, gericht op de globale onrechtvaardigheid in de economie en de vernietiging van Gods schepping.

Zo begint de onlangs uitgegeven brochure van de WARC: *“Reformatorisch geloof en de verwerping van economische onrechtvaardigheid – opstellen over het in praktijk brengen van de Belijdenis van Accra”* (zie www.warc.ch).

De Argentijnse theoloog René Krüger legt hierin o.m. uit dat de Kerken in het Zuiden anders tegen de Verklaring van Accra aankijken dan de Kerken in het Noorden. In het rijke Noorden wordt gesproken over hoe de neoliberale globalisering moet worden geëvalueerd. Evaluatie wil dan zeggen, het afwegen van de positieve en negatieve aspecten van globalisering om vervolgens te proberen de negatieve aspecten onder controle te krijgen en de nadelen ervan te bestrijden volgens de logica van “behoud het goede en corrigeer het kwade”. Daartegenover wordt in het Zuiden vooral de nadruk gelegd op de grote

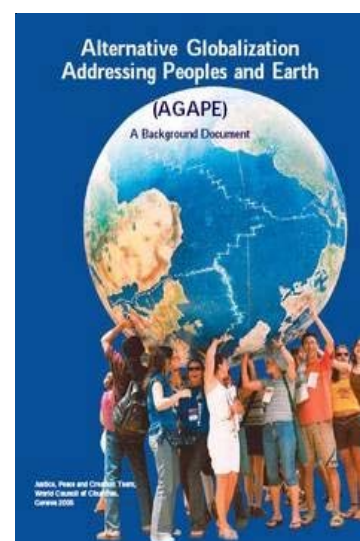
negatieve gevolgen van globalisering. Het onderwerpen van mens en natuur aan de wetten van economie en kapitaal wordt gezien als inhumain, zondig en minachtend voor het leven. Ook wordt gewezen op het feit dat degenen die voordeel hebben bij globalisering vooral in het Noorden wonen en de slachtoffers in het Zuiden.

De Kerken in het Zuiden juichen de Verklaring van Accra toe (die is er ook vooral gekomen op grond van hún appèl). De Kerken in het Noorden hebben er duidelijk meer moeite mee.

De Wereldraad van Kerken zegt in zijn document “AGAPE”, dat het een profetische opgave voor ons is zoveel mogelijk naar de economische werkelijkheid te kijken vanuit de positie van de onderliggende, met de ogen van het slachtoffer.

De 2^e assemblee van de Wereldraad van Kerken, die in februari in Porto Alegre, Brazilië, plaatsvond, besprak het document AGAPE (*“Alternative Globalisation Addressing Peoples and Earth – Een andere manier van globaliseren, die mens en aarde ten goede komt”**). Deze gaat in dezelfde richting als de Verklaring van Accra.

Dit AGAPE-document vraagt naar het antwoord van de Kerken op het menselijke leed dat voortvloeit uit de economische globalisering. Er is

een AGAPE-actieprogramma voorgesteld. Daarin worden de kerken opgeroepen om het stadium van kritiek op de neoliberale globalisering te overstijgen en te verklaren hoe Gods genade dit systeem kan transformeren/hernieuwen en hoe we in Zijn genade met concrete en realistische alternatieven een rechtvaardige wereld kunnen bouwen. Het thema van de assemblee is dan ook: “God in uw genade, vernieuw de wereld”. Een andere wereld is mogelijk!

Sommigen stellen dat het hele internationale economische systeem drastisch herzien moet worden. Anderen zijn meer voor een geleidelijke aanpak. Het AGAPE-document vindt dat de Kerken het systeem zelf moeten aanklagen en de rijken

in het Noorden en het Zuiden daar-
toe op hun verantwoordelijkheid
moeten wijzen. Zij vooral profiteren
van het systeem.

Er wordt een aantal zeer concrete
actiemogelijkheden genoemd, die
door Kerken uit verschillende lan-
den zijn voorgesteld en die ook el-
ders, b.v. in België, kunnen worden
toegepast.

Europese kerken

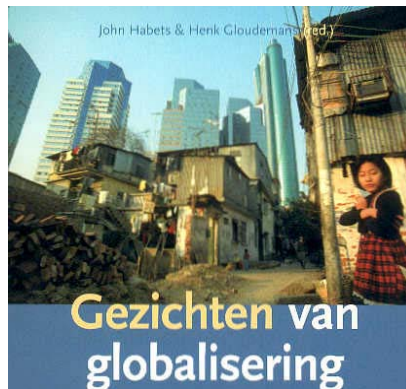
In december 2005 bespraken verte-
genwoordigers van de Europese
Kerken het document van de KEK
(Conferentie van Europese Kerken)
over globalisering: “Hoe Europese
Kerken hun geloof beleven in de
context van globalisering”*. Het is
een soort Europees antwoord op de
Verklaring van Accra en het AGAPE-
document.

“Voor kerken in Europa bevat
globalisering zowel risico’s als moge-
lijkheden; ze willen de mogelijke-
den serieus nemen en de effecten
van de risico’s beperken” is een van
de eerste zinnen in het document.
Dit is wel heel andere taal dan die
uit Accra of in het AGAPE-docu-
ment.

Ik heb aan deze bijeenkomst deelge-
nomen en geconstateerd dat de Eu-
ropese Kerken er nog lang niet uit
zijn. Een aantal Europese kerken
had grote moeite met het KEK-do-
cument omdat het alle kenmerken
heeft van een behoudende reactie
van het rijke Noorden op het appèl
dat in Accra vanuit het Zuiden op
ons werd gedaan. De Evangelische
Kerk in Oostenrijk ging het verst in
haar kritiek en stelde voor het
KEK-document terug te trekken en
ons gezamenlijk te scharen achter
de AGAPE-tekst als basis voor het
gesprek over globalisering.

Het hoofdbezwaar was dat tamelijk
kritiekloos het Europese sociale mo-
del wordt voorgedragen als een op-
lossing van het globaliseringspro-

bleem. De negatieve effecten van
de marktwerking zouden in de Eu-
ropese sociale markteconomie na-
melijk gecorrigeerd worden door
sociale maatregelen. Vergeten werd
dat het Europees sociaal model zelf
ook onder grote druk staat, mede
door toename van de concurrentie
in een geglobaliseerde wereld.
Anderen, vooral uit Oost-Europa,
stonden echter veel positiever tegen-
over het KEK-document; misschien
wel begrijpelijk vanuit hun recente
verleden.

De Ghanese Dr. Rogate Mshana
van de Wereldraad van Kerken
waarschuwde dat de Kerken in het
Zuiden zeker niet blij zouden zijn
met dit document. Het is toch wel
erg opvallend dat Europa als enige
regio een model voorstelt als oplos-
sing voor het globaliseringvraagstuk
namelijk haar eigen sociale markt-
systeem.

Er werd besloten, een memoran-
dum* toe te voegen aan het docu-
ment, waarin wordt uitgelegd dat het
hier niet gaat om de uiteindelijke
visie van de Europese Kerken op de
globalisering. Het is een moment-
opname in een discussie die nog niet
is afgelopen.

Nederland

De Protestantse Kerk in Nederland
(PKN) heeft een document uitgege-
ven, “Accra’s appèl”* genoemd, dat

de basis vormt voor een kerkbrede
discussie binnen de PKN. De *Accra*
Verklaring, zo stelt het document,
moet worden gezien als een belij-
dend en profetisch document, dat is
geschreven vanuit de optiek van
Gods verdrukte Schepping en van
de armen, van hen die lijden onder
het economische onrecht en de ver-
nietiging van het milieu.

De generale synode van de PKN
heeft in november 2005 het docu-
ment “Accra’s appèl” aanvaard als
uitgangspunt voor het gesprek bin-
nen de gemeenten, voor de gesprek-
ken van de kerk met de overheid,
wetenschap en relevante organisa-
ties, alsmede voor de inbreng van
de PKN-delegatie in de 9e assemblee
van de Wereldraad van Kerken in
Porto Alegre.

Zwitserland

De Federatie van Protestantse Ker-
ken in Zwitserland (FEPS) heeft in
november 2005 een document uit-
gegeven onder de naam

“Globalance: Christelijke perspectie-
ven voor een mondiaaliserend met
een menselijk gezicht”*, dat ik

warm kan aanbevelen aan iedereen
die het gesprek binnen de VPKB
volgt of er aan deelneemt. Het do-
cument is, geheel in lijn met de
Zwitserse reputatie, zeer gedegen en
heeft de structuur van een Zwitsers
uurwerk: het zit goed in elkaar.

In “Globalance” gaat het om het
vinden van een globaal evenwicht
tussen waarden, dat het lot van de
zwaksten verbetert en onrechtvaar-
digheden en de oorzaken daarvan
bestrijdt. De conclusie is, dat een op
sociaal en ecologisch vlak streng ge-
reguleerde markteconomie de best
realiseerbare oplossing biedt. Econo-
mische hervormingen op vele vlak-
ken zijn nodig. Kerken moeten zich
hier ook mee bezig houden, want
het christelijke geloof moet zich
ook bezighouden met de economie,
want die moet de liefde en gerech-

tigheid van God weerspiegelen. De FEPS doet in haar document een groot aantal aanbevelingen aan de lidkerken van de Federatie en aan plaatselijke gemeenten, maar ook aan het parlement, de regering en het bedrijfsleven. Sommige zijn zeer concreet, zoals b.v. : “De Kerken en gemeenten zullen binnen 4 jaar hun ethische beleggingen laten groeien tot minstens 20 % van het totaal aan beschikbare middelen en zullen het oecumenisch programma van microkredieten (zoals Oikocredit) steunen”.

De Belgische bisschoppen

In december 2005 heeft de Belgische Bisschoppelijke Commissie “Gaudium et Spes” het document uitgegeven “De economische, culturele en sociale gevolgen van de globalisering: een evangelisch-ethische benadering”.*

18 maart 2006:

Thematische synode-
zitting van de VPKB
Verklaring van Accra
SOW Brussel

De evangelische invalshoek dwingt ons om op een welbepaalde wijze naar de globalisering te kijken: namelijk vanuit het standpunt van de slachtoffers, armen, werklozen, onderbetaalde arbeiders, economische migranten, stellen de Belgische bisschoppen.

Het document geeft een duidelijke analyse van de problemen van globalisering: de reductie van de betekenis van de mens tot zijn of haar economisch nut, de vermarkting van de wereld en de kolonisatie van de leefwereld door de economie. Hierbij wordt bijvoorbeeld met voorbijzien van de structurele kwetsbaarheid van mensen, gepleit voor de afbraak van de sociale zekerheid, en wordt het principe van de individuele verzekering voorgesteld als alternatief voor de bestaande solidariteitssystemen. Er is nood aan een globale ethiek en een ethiek van de globalisering, stelt het document.

Ontwikkelingslanden

De Kerken in ontwikkelingslanden hebben zeer actief deelgenomen aan het oecumenisch debat over globalisering. Zij zijn solidair met de slachtoffers van de globalisering en getuigen van een grote spiritualiteit in hun uitspraken over economische vraagstukken.

Latijns-Amerika

De Latijnsamerikaanse Kerken hebben reeds in november 2004 in een bijeenkomst van het Verbond van Presbyteriaanse en Reformatorische kerken en de Latijnsamerikaanse Raad van Kerken de *Verklaring van Accra* aangenomen. Ze besloten tevens om in samenwerking met sociale en basisbewegingen gezamenlijke acties te ondernemen voor een rechtvaardiger economisch model, dat de schepping en de zwaksten beschermt.

Onze partnerkerken in Afrika

De Presbyteriaanse Kerk in Rwanda (EPR) staat volledig achter de *Verklaring van Accra*. De *Verklaring van Accra* is vertaald in het Kinyarwanda en gepubliceerd in het kerkblad van de EPR. De gemeenten zijn opgeroepen erover te spreken, maar ook om praktisch acties te ondernemen om de verschillen tussen rijk en arm te verkleinen.

In de Verenigende Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika (URCSA) is de discussie binnen de gemeenten in volle gang. De *Verklaring van Accra* is in 4 talen vertaald, materiaal voor groepsdiscussies is beschikbaar, twee zondagen in 2005 werden gewijd aan aspecten van de *Verklaring van Accra* (economie en milieu), preek-schetsen over bepaalde passages van de *Verklaring van Accra* zijn beschikbaar en er wordt een theologische conferentie over georganiseerd.

Het is goed om te beseffen dat wij onderdeel zijn van een wereldwijd proces van discussie en bezinning over geloof en economie rondom het thema van globalisering. Dit wordt beschouwd als een taak van onze kerken. Maar ook om ons heen zien we een kentering, waarbij mensen ervaren dat de huidige manier van leven onvoldoende bevredigend is en waarbij men op zoek gaat naar nieuwe zingeving.

Jaap HOUTMAN

* Een aantal documenten (aangeduid met een asterisk) kan bij de schrijver van dit artikel per e-mail worden besteld (jacob.houtman@skynet.be). Zij zullen u dan digitaal worden toegezonden.

Graag uw aandacht voor...

Studiedag homoseksualiteit uitgesteld tot 30 september 2006

De werkgroep, belast met de voorbereiding, wil de studiedag over homoseksualiteit uitstellen tot 30 september 2006. Zij is van oordeel, dat zij te weinig leden telt (verscheidene personen trokken zich immers terug uit de werkgroep) om een goed onderbouwd programma te kunnen voorbereiden.

Claude-Arthur DANLOY begint vicariaat

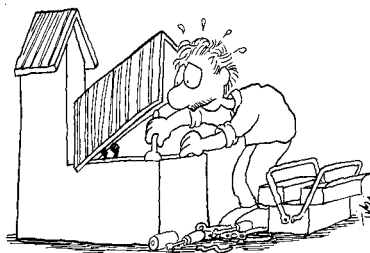
Op voorstel van de commissie voor het predikambt/Franstalige sectie heeft de synodale raad besloten dat dhr. Claude-Arthur DANLOY aan een vicariaat kan beginnen van 2 jaar.

Betrokkene volgde als late roeping een studiepakket aan de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel en beëindigde tot ieders tevredenheid zijn proponentenschap te Liège *Lambert le Bègue* en *Seraing-Centre*.

Marcel POOL beroepbaar verklaard

Op voorstel van de commissie voor het predikambt /Nederlandstalige sectie heeft de synodale raad in zijn vergadering van 11 februari jl. de heer Marcel POOL beroepbaar verklaard. Na zijn universitaire studie rechten en de universitaire studie theologie (Utrecht) werd hij in de Nederlandse Hervormde Kerk beroepbaar verklaard. Hij liep een uitgebreide en zeer gevarieerde stage in een kerkelijke gemeente in Nederland.

Na een vicariaat in de gemeente Mennen wordt hij dus nu beroepbaar verklaard tot het uitoefenen van het predikambt binnen de VPKB.

Algemene Vergadering CEPPLÉ te Brussel

De eerstkomende Algemene Vergadering van de CEPPLÉ (Conférence des Eglises Protestantes des Pays Latins d'Europe), waarvan de VPKB lid is, zal einde maart 2006 te Brussel plaatsvinden.

Namens de VPKB zullen als afgevaardigden hieraan deelnemen :

- dhr. Eric DELBEAUVÉ (vice-voorzitter Franstalig),
 - dhr. Ferdi DEHOUSSE (districtsafgevaardigde Luik in de SR) en
 - ds. Jean-Claude DIEZ (predikant te Rongy-Taintignies).
- Jean-Paul LECOMTE (districtsafgevaardigde OHNL in de SR) die lid is van het voortzettingscomité van de CEPPLÉ, zal in deze functie vervangen worden door dhr. Ferdi DEHOUSSE.

Offervvaardigheid in de plaatselijke gemeenten

Om de offervvaardigheid in de gemeenten te stimuleren, heeft de synodale raad aan de Nederlandstalige en Franstalige diensten voor het volwassenenvormingswerk gevraagd om een dossier voor te berei-

den, dat na bespreking in de synodale raad naar de gemeenten zal gezonden worden.

De *Service Protestant d'Education Permanente* heeft onlangs zijn dossier bij de synodale raad ingediend en het VPKB-Volwassenenvormingswerk zou dit binnenkort ook doen. Wij houden u op de hoogte.

Enquête impact van de ARPEE op het grondvlak

In de loop van de maand januari ontvingen de plaatselijke gemeenten van de VPKB, de districtsbesturen en de bijzondere opdrachten een enquêteformulier aangaande de impact van de ARPEE op het grondvlak. Dit gebeurde in uitvoering van een besluit van de synodevergadering 2005. Heel wat gemeenten hebben dit formulier reeds ingezonden, waarvoor harte-lijk dank.

Twee Franstalige districten lieten echter weten dat de termijn voor het terugzenden van dit enquêteformulier (uiterlijk 28.02.2006) te kort is. Daarom heeft de synodale raad in zijn vergadering van 11 februari jl. besloten om de inzendtermijn te verlengen nl. tot **30 april 2006**.

Volwassenenvorming

Hindoeïsme

De interesse voor hindoeïsme is in de westerse samenleving vaak alleen te verstaan als onderdeel van de *new-age*-beweging. Woorden als zelfrealisatie, yoga, meditatie technieken, de weg naar geestelijke vrijheid, spreken de Westerse mens aan.

Als religieuze minderheid in België worden de Hindoestanen echter nauwelijks opgemerkt en we weten dan ook weinig van de religieuze uitingsvormen in het dagelijks leven.

In deze 3 namiddagen geeft dr. Freek Bakker een beeld van deze religie met zijn oude geschriften.

De eerste namiddag komt het klassieke hindoeïsme ter sprake aan de hand van de Indische heilige boeken (bronnen). De oudste teksten zijn de Veda's. Daarnaast komen we te spreken over de Bhagavad Gita en Upanishaden.

De tweede keer komt het Bhakti hindoeïsme en de modernisering in de 19de en 20ste eeuw aanbod. Daar horen we de namen van Ram mohan Roy, Rama Krishna Vivekananda en Ghandhi.

Tenslotte spreken we over de dialoog tussen hindoeïsme en christendom in India en Europa. We zullen dan niet alleen horen van de mogelijkheden en wat het hindoeïsme ons te zeggen heeft. Ook de misverstanden en moeilijkheden zullen aan bod komen.

Dr. Freek Bakker is universiteitsdocent interculturele theologie aan de theologische faculteit in Utrecht (het IIMO), met specialisatie theologie in Azië met name Hindoeïsme en Boeddhisme

Data: woensdag 19 en 26 april en 10 mei

Tijdstip: 13u30 tot 16u.

Plaats: de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid, Bollandistenstraat 40, 1040 Brussel.

“Verstoppertje spelen met Ester”

Oecumenische Bijbel-3-daagse

Wist u ...

- dat schone koninginnen niet te kritisch mogen zijn?
- dat Ester niet zo heette, maar haar naam slim veranderd heeft?
- dat er sinds eeuwen tora- en jodenhaters op de loer liggen (Haman)?
- dat Haman het 'lot' (het Poer) aan zijn kant krijgt en de Joden wil uitroeien?
- dat Ester samen met Mordechai het 'Poer' een loer zal draaien?
- dat het op 't einde lachen geblazen is en daarom Poerim-feest kan zijn?
- dat dit pareltje uit de Bijbel gaat over 'aanpassen' en toch 'kritisch' blijven en dus verrassend actueel is?

Voor het derde opeenvolgende jaar een bijbel-3-daagse i.s.m. het CCV. Voor kinderen wordt een aangepast programma voorzien. Naast de exegetische bijdragen van **Dr. Egbert Rooze** wordt er gewerkt in gespreksgroepjes.

Plaats:

TPC

Groenenborgerlaan 149
2020 Antwerpen

Data: Zondag 2 juli 2006 van 11 uur tot dinsdag 4 juli 2006 19 uur

Praktisch: deelnameprijs: 60 euro volwassen (kinderen genieten een gunsttarief) (overnachtingen en maaltijden inbegrepen)

Inschrijvingen en informatie: Motief vzw, Marsveldstraat 5, 1050 Brussel. Tel 02 510 61 62 of info.motief@skynet.be www.motief.org

“Reformata semper reformanda”

Beleidsnota 2007-2009

Dank

Op 20 december 2005 heeft de protestantse jeugddienst, Op Vrije Voeten vzw, zijn beleidsnota ingediend voor de jaren 2007-2009, getiteld *Reformata semper reformanda*. Daarmee werd een intensieve en tijdrovende periode afgesloten. Het resultaat doet ons echter de drukke periodes snel vergeten. Met haar 163 pagina's geeft deze beleidsnota een helder en onderbouwd beeld van het verleden, het heden en de toekomst van de organisatie. Dit product is het resultaat van een proces waaraan verschillende actoren hebben deelgenomen. Wij willen daarom iedereen danken die tijd heeft vrijgemaakt om onze enquête in te vullen (kerken, jeugdverantwoordelijken, ouders, tieners en jongeren...) of bereid was tot een interview (predikanten, synodale raad), iedereen die heeft meegedacht en meegewerkt.

Doelstellingen

Naast dankzegging, willen we ook feed-back geven aan al diegenen die hebben bijgedragen tot de beleidsnota. Wat is er van de bevragingen geworden? Welke doelstellingen werden geformuleerd voor de jaren 2007-2009? We zetten ze hier voor u kort op een rijtje:

Strategische doelstelling 1: stijging van het aantal deelnemersuren.

Met onze eerste hoofddoelstelling willen we meer deelnemers ontvangen. De trend is licht dalende en dient omgebogen naar een stijgende trend. Concreet willen we dit realiseren a.d.h.v. meer weekendactiviteiten, ontspanning en ontmoetings-

activiteiten voor de protestantse jeugd van Ieper tot Genk, een educatief spel (waarmee verschillende kerken nu reeds hebben kennisgemaakt en positief geëvalueerd) en meer samenwerkingsinitiatieven met een nationale of internationale levensbeschouwelijke partner.

Strategische doelstelling 2: het versterken van de protestantse identiteit van OVV. Verschillende predikanten en jeugdverantwoordelijken markeerden de identiteit van OVV als te lauw. Omdat we niet zouden uitgespuugd worden (Openbaring 3,16) trachten we aan de hand van volgende projecten onze identiteit te versterken: Het oprichten van een protestantse jeugdraad die prominenter aanwezig wil zijn op kerkvergaderingen en op het jongerenforum, continueren en uitbreiden van parallelle activiteiten aan VPKB-studiedagen en synodedagen, de organisatie van KAP 2008 te België en meer ondersteuning bieden aan de lokale gemeenten.

Strategische doelstelling 3: het integreren van etnisch-culturele minderheden in OVV.

Aan de hand van vijf operationele doelstellingen willen we de diversiteit binnen onze organisatie versterken zowel op organisatorisch vlak (vrij-

willigers) als op vlak van deelnemers. Deze tendens wordt bijzonder gepromoot van overheidswege en ligt in de lijn van onze multiculturele samenleving.

Strategische doelstelling 4: ons activiteitenaanbod beter bekend maken.

Een vaak gehoorde klacht over OVV betreft de relatieve onbekendheid van verschillende initiatieven. Activiteiten die een lange traditie kennen zijn door zowel kerken als jeugd gekend, andere activiteiten vinden veelal moeilijk toegang bij een breed publiek. Aan de hand van een zelfstandige en uitgebreide website, een periodieke nieuwsbrief en het uitbreiden van ons PR-materiaal willen we OVV beter bekend maken.

Strategische doelstelling 5: zorg voor mensen.

OVV kan maar bestaan dankzij de vele vrijwilligers die hun vrije tijd geven om er voor de protestantse jeugd te zijn. We willen hen graag ondersteunen met vorming, hen bedanken en hen bijstaan. Een doelstelling die hier nauw bij aansluit, is de verhuis van het secretariaat. Het huidige onderkomen is te klein en onvoldoende veilig. Een nieuwe locatie is dringend nodig. Tenslotte willen we ook de professionele krachten ondersteunen en hen beter begeleiden.

Natuurlijk eindigt dit proces niet bij het indienen van de beleidsnota. De komende maanden ontvangen we het advies van de overheid en ten vroegste in het najaar 2006 hopen we ons uiteindelijke subsidiebedrag te kennen voor de jaren 2007-2009.

Cartoonkwestie en vrijheid van meningsuiting

Protestanten zijn per definitie (pro-testare: getuigen voor) voor vrijheid van meningsuiting. Protestanten dragen in hun traditie en daarom diep in hun hart het verweer tegen totalitarisme en staatsterreur. Protestanten denken en handelen uit de aard der zaak democratisch, dat wil zeggen; een ieder mag laten merken wat hij denkt of voelt. Protestanten wantrouwen hiërarchische structuren. Protestanten zoeken de dialoog en niet het machtswoord. Protestanten zullen anderen niet willen onderwerpen, maar zullen zoeken naar consensus. Als ik aan de reformatoren denk, komen deze gedachten bij me op en dat vervult mij met trots. Als ik dan wat langer nadenk, zijn er ook gevoelens van schaamte.

Europese islam

Het is hier niet de plek om diep in te gaan op het tumult rond de spotprenten over de profeet Mohammed. Persoonlijk heb ik de kloof tussen “West en Oost” nimmer zo breed en diep gevoeld als de laatste weken. Als een Londense Arabische demonstrant uitschreeuwt, dat die zgn. persvrijheid ook hier niet bestaat omdat “je niet eens mag zeggen dat de holocaust door de joden verzonnen is”, dan besef je hoeveel huiswerk er nog te maken valt. Nog afgezien van de plotselinge massale en agressieve protesten in de steden van het Midden-Oosten. Waarnemers zeggen dat de woedende demonstraties voortkomen uit een diepe frustratie vanwege het arrogante Westen. Niettemin is mij gevraagd iets te zeggen over het principe van de persvrijheid en de vrije meningsuiting, zo kenmerkend voor onze Westerse samenleving. En daar zitten we meteen middenin het probleem, omdat ik moet schrijven: Westerse. In de meeste Arabische landen heerst een ander regime, gedragen door een andere cultuur. Vrijheid van meningsuiting bestaat er niet of zeer beperkt. De staatscontrole en de godsdienst vallen in principe samen en beheersen het publieke en persoonlijke leven. Voeg daarbij de kennelijke preoccupatie van fundamentalisten met geweld en dreiging tegen andersdenkenden. Dan wordt het beeld van een vrije

pers in het Midden-Oosten buiten-gewoon schimmig. Oud-hoogleraar ethiek, G. Manenschijn, maakt zich ernstige zorgen over de gevolgen voor Europa: “Met een mix van economische dwang, doodsb bedreigingen en demonstraties, exporteert een combinatie van overheidsvertegenwoordigers en anderen geleidelijk aan het repressieve stelsel van het Midden-Oosten naar Europa. Ik pleit voor een Europese islam die tolerant is, geweld afzweert en staat voor de scheiding van kerk en staat” (Trouw, 8.2.06).

Tirannie verdrijven

Geen weldenkend mens zal dit pleidooi willen tegenspreken. Sterker nog, naar mijn overtuiging zijn er naast het principe van scheiding van kerk en staat nog een aantal fundamentele zaken, waarover nooit en te nimmer te onderhandelen valt: de gelijkwaardigheid van man en vrouw, het verbod op discriminatie op grond van geloof, levensovertuiging, kleur of seksuele geaardheid en – vanzelfsprekend – de vrijheid van godsdienst en vrije meningsuiting. Het gaat in deze dingen om de basis van onze samenleving. In de loop van onze Westerse geschiedenis hebben we met vallen en opstaan deze grondbeginselen gefundeerd in een democratische vorm van samenleven. Daarom voel ik wel enige trots bij de bijdrage die de reformatie aan onze geschiedenis heeft gele-

verd, door te vechten vóór geloofsvrijheid, tegen het absolutisme. “De tirannie verdrijven, die mij mijn hart doorwondt” zegt het geuzenlied en Nederlands volkslied uit de 16e E. Daarom is vrijheid van spreken geen hobby van brutale journalisten (ondanks de botheid van sommigen), maar is het in juridische en grondwettelijke zin één van de pijlers van onze rechtsstaat.

Relativering

De schaamte waarover ik sprak, hangt samen met die onuitroeibare neiging, ook en vooral in protestantse middens, het eigen gelijk hoger te achten dan dat van de ander. Het Genève van Calvijn was nu niet bepaald een bolwerk van democratie, maar had meer de trekken van het theocratisch ideaal van de Taliban fundamentalisten in Afghanistan. En het Doperse Münster in de 16de eeuw was ook bepaald geen paradijs voor andersdenkenden, voor zover ze het overleefden. Dan heb ik het nog niet over de protestantse koppigheid, die kerkscheuring op kerkscheuring veroorzaakte of de hooghartigheid waarmee men elkaars wijze van b.v. bijbelopvatting beoordeelt of veroordeelt. Relativering of humor lijkt niet de sterkste kant van protestanten. Theater, film, cabaret en beeldende kunsten in het algemeen – die onder meer ons kunnen helpen de dingen van een andere kant te bezien - zijn dan

ook nooit zo geliefd geweest in protestantisme, waar het immers om niets anders dan *sola scriptura* – alleen de Schrift, het Woord – ging.

Rechter

Als God en gelovige samen vallen, weet de satire dat er gescoord kan worden. Wie lijdt aan “het euvel der vereenzelviging” zal spoedig gekwetst zijn. Het is dan vrijwel onmogelijk de lange tenen te ontwijken. Wie het almaar heeft over “mijn Jezus” staat direct klaar met pamfletten bij de cinema als er in de film gesuggereerd wordt dat Jezus een liefdesleven gekend zou hebben. De moslim die zich vereenzelvigd met de profeet Mohammed zal alleen al de poging tot zijn afbeelding een gruwel vinden, ook al is de tekenaar een “ongelovige”. Nodig is de ontwikkeling van het besef, dat in de monotheïstische wereldgods-diensten (jodendom, christendom en islam) God de schepper niet samenvalt met zijn schepsel. En dat die goddelijke onafhankelijkheid nu precies de kracht is: autonoom en betrokken tegelijk op de mens als schepsel. Dat zo’n God geen vijanden en beledigers meer nodig heeft, met van die agressieve en intolerante verdedigers, die vaak vergeten dat je ook gewoon naar de rechter kunt gaan om je gelijk te halen.

Pluriforme samenleving

Godsdienstvrijheid als onderdeel van het recht op vrije meningsuiting betekent ook automatisch: godsdienstkritiek. Het recht op uitoefening van de godsdienst is gebaseerd op hetzelfde principe dat het mogelijk maakt zo’n godsdienst met kritische vragen te bestoken. Nogmaals: daar zijn protestanten per definitie goed in, sterker nog, het is de bron waaruit zij drinken, ook al hebben we het tegenwoordig niet zo snel meer over “*de Paapsche Mis als eene vervloekte afgoderij*”. In de *Gebedsweek voor de Eenheid van Christenen* klinken

in het kader van de oecumenische dialoog tegenwoordig andere woorden. Maar dialoog kan ook leiden tot beleefd zwijgen of instemmend knikken als we vinden dat *wederzijds respect* toch vóór alles gaat. Dat vind ik niet. Het recht op vrije meningsuiting is het fundament waarop wij gezamenlijk staan. En vrijheid van mening en vrijheid van godsdienst eten uit dezelfde hand. Dat mogen katholieken, protestanten, evangelischen, joden, moslims, vrijzinnigen enz. zich terdege inprenten. Vervolgens moeten we het hebben over hoe we respectvol samen willen leven in een pluriforme samenleving. Dat heet beschaving, doordrenkt met het joodse en christelijke erfgoed, waarbij wat mij betreft het beste uit de islam mag worden toegevoegd.

Gemeenschappelijk verstaan

Helaas zijn we nog niet zover. Er is in Europa nog geen gemeenschappelijke traditie met de islam, zoals we dat wel met het jodendom kennen. We kennen elkaar en culturele en andere uitingen hoeven geen nadere uitleg – ondanks of juist misschien dankzij die verschrikkelijke eerste helft van de vorige eeuw. Het betekent dat we in het contact met moslims omzichtiger moeten opereren. Want zelfs gematigde moslims (de overgrote meerderheid) zullen in een spotprent iets anders zien dan de tekenaar bedoelt, omdat het gemeenschappelijk verstaan nog ontbreekt. Het heeft daarom inderdaad iets arrogants om maar als vanzelfsprekend aan te nemen, dat in onze pluriforme samenleving we letterlijk alles kunnen en mogen uitkramen. Persvrijheid of vrijheid van meningsuiting verplicht niet tot kwetsen, integendeel. Soms is terughoudendheid nodig, zonder in zelfcensuur te vervallen. De journalist mag zich afvragen, of een publicatie zijn taak tot informeren dient. Prik-

kelen alleen is onvoldoende. Daar zijn kunstenaars voor. Zo ontstaat er in onze pluriforme samenleving een zoektocht naar de ander, een open gesprek, een dialogiserend en geduldig samen spreken omdat het tenslotte gaat om een gezamenlijke zoektocht en een gezamenlijke toekomst, hoezeer het Vlaams Belang en fundamentalistische moslims dat ook zouden willen tegenhouden.

Grensoverschrijdend

De paus heeft de karikaturale prenten over de profeet Mohammed als grensoverschrijdend veroordeeld. Ik neem aan dat hij bedoelt: de grenzen van fatsoen en respect. Zo’n grensoverschrijding bemoeilijkt de dialoog. In mijn beleving kent de echte dialoog minstens drie voorwaarden, als het gaat om het gesprek dat in de Westerse samenleving gevoerd wordt. In de eerste plaats is men zich ten eerste bewust van de eigen identiteit, inclusief de mensenrechten zoals verankerd in onze grondwet (o.m. scheiding kerk en staat, gelijkwaardigheid mannen en vrouwen, vrijheid van meningsuiting en godsdienst). In de tweede plaats zoekt dat gesprek een gemeenschappelijke basis en neemt de ander serieus, ook al wordt die eigen identiteit door de gesprekspartner aangevochten. En ten derde mag ook van de (moslim-)gesprekspartner worden gevraagd om de grond waarop de Westerse samenleving is gefundeerd serieus te nemen. Afwijzing bij voorbaat van b.v. democratie en vrijheid van meningsuiting (en daarmee de Europese geschiedenis) vormt geen enkele basis tot dialoog. Die afwijzing te willen verbloemen of het met het toverwoord *respect* te willen verzachten, is eveneens grensoverschrijdend.

Ruud FOPPEN
Mediaconsulent VPKB

Jezus en de Rabbijnen (5)

Vrienden maken met de mammon

De vorige keer hoorden we dat de Farizeeën volgens Lukas ‘aan geld hechtten’ en Jezus uitlechtte omdat hij een gelijkenis vertelde die daar kritisch op inging. De bedoelde gelijkenis gaat over de ‘onrechtvaardige rentmeester’ en is onze aandacht waard.

Het is dan nodig eerst te herinneren aan de Essenen, de ‘sekte’ in het toenmalige Jodendom die gekenmerkt werd door een sterk geloof in de wereld van geesten en demonen en door een strenge opvatting van wat rein is en onrein. Vroeger waren de Essenen alleen bekend uit Flavius Josephus; nu informeren ook de Dode-Zee-rollen ons over hun denkwereld. De groep werd ook gekenmerkt door de gemeenschap van goederen, d.w.z. ze hadden geen persoonlijk eigendom. Hier lag een overeenkomst met de eerste Kerk in Jeruzalem (zie Hand. 2:44; 4:34), maar er was ook verschil. De Essenen beschouwden geld als ‘onrein’, als iets uit de sfeer van duisternis en onrecht waar je niets mee te maken mag hebben. Christenen zagen het minder zwart-wit, in navolging van Jezus.

De gelijkenis gaat als volgt. Een rentmeester of zaakbeheerder kwam in opspraak vanwege zijn beleid en beseftte dat hij maatregelen moest nemen omdat hij zijn baan

ging verliezen. Dus riep hij de debiteuren van zijn baas en liet ze hun schuldbrieven vervalsen door ze met de helft of een vijfde te verminderen. Het eindigt zo:

De heer prees de onrechtvaardige rentmeester omdat hij verstandig gehandeld had. Want de kinderen van deze wereld

gaan verstandiger met hun generatiegenoten om dan de kinderen van het licht. En ik zeg jullie: maak jezelf vrienden met de onrechtvaardige mammon, zodat wanneer die wegvalt, zij jullie opnemen in de eeuwige tenten. (Luk. 16:8-9)

Exegeten hebben het hier altijd moeilijk mee gehad. Hoe kan je die man nu prijzen, terwijl hij de zaak bedriegt? Is de ‘heer’ die daar spreekt dan wel de eigenaar van het verhaal of is het Jezus zelf? En wie zijn die ‘kinderen van het licht’? De beste oplossing werd geboden door David Flusser (*Tussen oorsprong en schisma*, Hilversum 1984, p. 118v.). Hij legde de link met de Essenen, die hij met name herkende in de verwijzing naar de ‘kinderen van het licht’.

Deze uitdrukking wordt in het Nieuwe Testament wel gebruikt van Christenen (Joh. 12:36; 1 Tess. 5:5). Dat gaat hier echter niet op: Jezus kon zijn leerlingen moeilijk het gedrag van de ‘kinderen der wereld’ aanbevelen. De uitdrukking werd echter ook – en veel eerder – door de sekte van de Dode Zee gebruikt voor de eigen leden. In dat licht wordt de gelijkenis ineens interessant en actueel.

Jezus duidde het geld aan met het woord dat ook Farizeeën en rabbijnen wel gebruikten: *mammon* (de oorsprong is niet zeker). Anders dan

zij beschouwde hij het echter als een onrechtvaardige macht. Dat blijkt ook in het vervolg, Luk. 16:13: ‘Je kunt niet God dienen en de mammon’. Maar Jezus ging niet zo ver als de Essenen, die er niets mee te maken wilden hebben. Niemand ontkomt aan de ‘onrechtvaardigheid’ van het geld, ook de zogenaamde ‘kinderen van het licht’ niet! Niemand kan hier 100 % rechtvaardig zijn, je moet er realistisch en niet ideologisch mee omgaan. In de logica van ‘deze wereld’ prijst de eigenaar zijn zaakwaarnemer, omdat hij met het geld dat hem was toevertrouwd vrienden heeft gemaakt die hem nu gaan helpen.

Het geld is onrechtvaardig, bedoelt Jezus, maar je kan het wel degelijk gebruiken om er armoede mee te lenigen en onrecht te bestrijden, en je zo als een ‘vriend van God’ te gedragen.

Het geld is onrechtvaardig, bedoelt Jezus, maar je kan het wel degelijk gebruiken om er armoede mee te lenigen en onrecht te bestrijden, en je zo als een ‘vriend van God’ te gedragen. Hij staat kritischer tegenover de macht van het geld dan de meeste rabbijnen en Farizeeën, die hem daarom uitlechten. Maar hij deelt hun realistische kijk op de wereld en hij laat op zijn beurt milde spot horen over de ‘kinderen des lichts’ die zo rechtvaardig willen zijn, dat praktische naastenliefde onmogelijk wordt.

Dr. Peter TOMSON

Allemaal mensen

1. Ze kwamen samen de tram binnen en namen plaats op de bank voor de mijne: bij het raam de jongeman met de zwarte jas, glad bruin haar. Zwijgend ging hij zitten. Naast hem, druk pratend de andere jongen, blond haar in een staartje, leren schoudertas op schoot, dikke grijze wanten aan. Druk gebarend vervolgde hij het gesprek van aan de trambalte: "Ja, je hoort veel Nederlanders hier zeggen dat de Belgen stug zijn, maar ik heb daar geen last van. Ik moet ook zeggen dat ik me helemaal niet zo Nederlands voel." Twintig minuten zat ik achter hen en in die tijd passeerden een deel van zijn familiegeschiedenis, twee belgenmoppen en uitleg over hoe om te gaan met een onheuse docent. De jongeman naast hem knikte af en toe, keek soms half glimlachend opzij, maar zei niets. Dat was ook niet nodig. Hoewel de stilte om hem heen steeds luider werd hoorde de blonde jongen niets. Mijn mobiel ging af, maar ik nam niet op.

2. Onze afdeling van de academie voor beeldende kunsten zou worden bezocht door de hoofdinspectie. Iedereen was verzocht deze week vooral aanwezig te zijn in het belang van de opleiding. Wij zaten keurig aan ons werk toen de drie heren binnenkwamen, pratend met de zeer beleefde directeur. Onze leerkracht werd voorgesteld, de directeur verdween. De heren keken het lokaal rond, bezagen werkstukken, leerlingen leken ze niet te zien. Ze stelden vragen aan de leerkracht over haar lesmethode. Een beetje

zenuwachtig, bang iets te vergeten waardoor ze negatief zou kunnen worden beoordeeld, gaf zij uitleg. Een leerling werd verzocht uitleg te geven over haar werkwijze. Na enige tijd verlieten de heren het lokaal, met de leerkracht in hun kielzog, zonder iemand te groeten. In een flits zag ik de burgemeester van Samson en Gert geïntimideerd het kantoor verlaten achter de rug van de "afgevaardigde van de minister" terwijl Van Leembuizen hen een lange neus achterna gaf.

3. Met vier vrouwen zaten we bij elkaar in de kleine ziekenhuis-kamer. Een kindje, nog maar pas terug van de operatiekamer weende luid, de moeder probeerde het te troosten. Een ander kindje sliep lekker en met haar moeder zat ik aan tafel te praten. Langzamerhand werd het stiller, uiteindelijk sliepen alle drie de kindjes. Wij moeders zaten samen aan tafel, zachtjes te praten. Een bont gezelschap waren we: een Nederlandse, een Kosovo-vrouw, een Marokkaanse en een Assyrische vrouw, christenen en moslima's. "Mag ik voor jullie kinderen bidden?", vroeg ik, en dat mocht. Vier moeders waren we en we voelden ons met elkaar verbonden.

Ina HANSUM

Protestantse Solidariteit

Uw NGO voor ontwikkelingshulp

“Kerstkaarten”-actie

Tijdens de kerstperiode zijn er 5.517 kaartjes uit Rwanda verkocht. Hiermee is er een winst van 2.540 € gerealiseerd die ten goede komt aan het AIDS-project in samenwerking met de *Eglise Presbytérienne au Rwanda*.

Een groep weesmeisjes heeft dankzij onze bestelling gedurende enkele weken een inkomen gehad.

Marsveldstraat 5
B-1050 Brussel
Tel. + 32 2 510.61.80
Fax + 32 2 510.61.81
e-mail solidarite.protestante@skynet.be
www.vpkb.be/ProtestantseSolidariteit

Rekening 068-066 90 10-28
(Giften vanaf Euro 30 zijn fiscaal aftrekbaar)

Ik help een kind

Als u jongeren in Rwanda de kans wil geven om naar het secundair onderwijs te gaan, word dan donateur van het Studiefonds voor jongeren van onze partnerkerk, de *Eglise Presbytérienne au Rwanda*.

Uw bijdrage kunt u storten op:
rek. nr. 125.9302045.30
 van Protestantse Solidariteit,
 Marsveldstraat 5,
 B-1050 Brussel.
a.u.v. "Ik help een kind"
(fiscaal attest vanaf 30 Euro)

Aankondiging

Algemene Kerkvergadering

« Waar ? » Een bevraging over de richting van de te ontdekken weg !

Een fascinerend spektakel « Multi facettes » op de Algemene Kerkvergadering...

Op alle districtsvergaderingen zijn de organisatoren van de Algemene Kerkvergadering hartelijk ontvangen. Wat een bemoediging !

Zeker, het belangrijkste moet nog gedaan worden : de leden, de sympathisanten en hun vrienden warm maken om naar Seraing te komen op 25 mei. Hiervoor rekenen we uiteraard op u allen. Wij zijn overtuigd dat u het beschikbare materiaal goed zult gebruiken : de DVD-presentatie (laten rondgaan a.u.b. !), de CD met het lied « Croire/Geloven », affiches en prospectussen, in vierkleurendruk, met de ingesloten inschrijvingsformulieren. Verschillende gemeenten hebben reeds bijkomende inschrijvingsformulieren gevraagd, die wij hun in de kortst mogelijke tijd zullen bezorgen.

Zeer binnenkort zullen we u een eenvoudiger document ter beschikking stellen, eveneens van goede kwaliteit, dat in grote aantallen beschikbaar zal zijn. Indien u materiaal tekort komt mag u niet aarzelen om ons dat mee te delen : per mail, telefoon of per post.

Maar nu: plaats voor spektakel...

Om u nu al te doen watertanden willen we u reeds iets verklappen over het eerste spektakel van de namiddag : « Waar ? » Een bevraging over de richting van de te ontdekken weg ! Het programma start om 14h, in het ruime amfitheater van de *Ecole Polytechnique* van Seraing, waar 450 personen kunnen zitten. « Multi facettes », dat wordt het zeker, met liederen, projecties, lichtspel, mime, teksten, monologen en dialogen.

Wie « Protestant » zegt, zegt « Bijbel »... Wij willen samen enkele van de mooiste en meest aansprekende teksten van de Joods-Christelijke Geschriften ontdekken of herontdekken... de Duitstalige gemeenten willen ons, met veel humor en originaliteit, het scheppingsverhaal brengen, Katelijne Depoortere, predikant te Antwerpen, zal ons in het Nederlands een monoloog brengen over de verrassende profeet Jona, daarna brengt de ploeg van Seraing-Haut ons in vogelvlucht langs de sleutelmomenten van de Openbaring, Tussendoor zorgen Cl.-A. Danloy en de pianist J.-M. Dzuba voor een muzikale omkadering. Een niet te vergelijken manier om, helemaal opnieuw, de kracht van dit immer actuele woord van de God van Christus Jezus te begrijpen: dit woord dat ons de weg opent naar het mogelijke. En die weg kan niemand meer afsluiten !

Aankondiging

En vergeet niet, zowel voor de viering 's morgens als voor dit begin van de namiddag zal het lied «Croire aux possibles» de leidraad vormen... daarom drukken we hier de woorden van het refrein alvast af :

Lied

Croire	Geloven
Croire aux possibles	Geloven in de mogelijkheden
Marcher sur le chemin	Gaan op de weg
Croire	Geloven
Croire aux possibles	Geloven in de mogelijkheden
Et créer de la joie	En vreugde scheppen
Avec toi	Met jou
Croire	Geloven
Croire aux sourires	Geloven met de glimlach
Nous faire rire	Ons laten lachen
Malgré la violence et la mort	Ondanks geweld en dood
Croire que l'amour est le plus fort	Geloven dat de liefde alles overwint
Croire que l'amour est le plus fort	Geloven dat de liefde alles overwint

Contactadressen

Coördinatoren : ds. Jacques Hostetter (districtsvoorzitter Luik)
Boulevard G. Kleyer, 123 - 4000 Liège
Mail : jacques_hostetter@hotmail.com
Tel. : 00 32 (0)4 252 92 67

Pasteur Georges Quenon
Rue André Renard, 141 - B. - 4100 Seraing
Mail : georges.quenon@teledisnet.be
Tel. : 00 32 (0)4 336 90 27

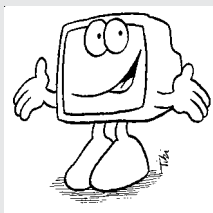
Sponsoring en publiciteit : Françoise Silverberg/Hostetter
Mail : f_silverberg@hotmail.com
G.S.M. : 0496 86 57 21

Agenda

Maart 2006

- 03 Wereldgebedsdag
- 08 Voor het zingen de kerk uit?
Het kerklied door de eeuwen heen
VPKB - Geraardsbergen
- 15 Synodale raad
Brussel
- 18 Thematische synodedag
Verklaring van Accra
VPKB - SOW Brussel
- 23 Het Thora-leerhuis
VPKB - Antwerpen-Noord
- 26 Themazondag
"Werelddiaconaat"

Terzijde

Wat is juist: *bijbel* of *Bijbel* ?

Beide spellingen zijn juist, maar er is een verschil in betekenis. Als u de tekst of de geschriften bedoelt, schrijft u de naam van een heilig boek met een hoofdletter. Ook andere heilige boeken volgen die regel, bijvoorbeeld *de Koran, de Talmoad, de Thora*. Verwijst u naar een exemplaar van het heilige boek, dan gebruikt u een kleine letter. Enkele voorbeelden: *een tweedehands gekochte bijbel*, maar ook *een mooi uitgegeven koran, een prachtig versierde talmoad*. Ook in samenstellingen met namen van heilige boeken en in afleidingen schrijft u een hoofdletter als u naar de tekst verwijst, en een kleine letter als u een exemplaar bedoelt. U schrijft dus: *Bijbellesing, Koranschool, Schriftgeleerde, Bijbelvast, Talmoadisch, Bijbels*, maar *bijbelhandschrift, bijbellesenaar, bijbeldruk*. De samenstelling met *boek* kunt u op twee manieren schrijven: *bijbelboek* (een boek dat als een bijbel geldt) of *Bijbelboek* (een van de boeken in de Bijbel).

Deze informatie komt van "Taallink", een initiatief van de Vlaamse Gemeenschap

Aankondiging

Belgisch-Duitse Contactdagen

27 t/m 30 augustus 2006 in het
Evangelische Augustijnerklooster te Erfurt (D)

Deze bekende contactdagen worden dit jaar gehouden in de stad waar Maarten Luther in 1501 ging studeren en later promoveren.

Wij verblijven in het klooster, waar hij in 1505 intrad en bleef wonen tot 1508.

We zouden het zeer op prijs stellen indien u deze dagen vast in uw agenda wilt aankruisen en hopen dat u in augustus aan deze conferentie zult kunnen deelnemen.

Het thema luidt:

De vormingsopdracht van de Protestantse Kerken in onze tijd

De uitnodiging met het volledige programma wordt na Pasen toegezonden.

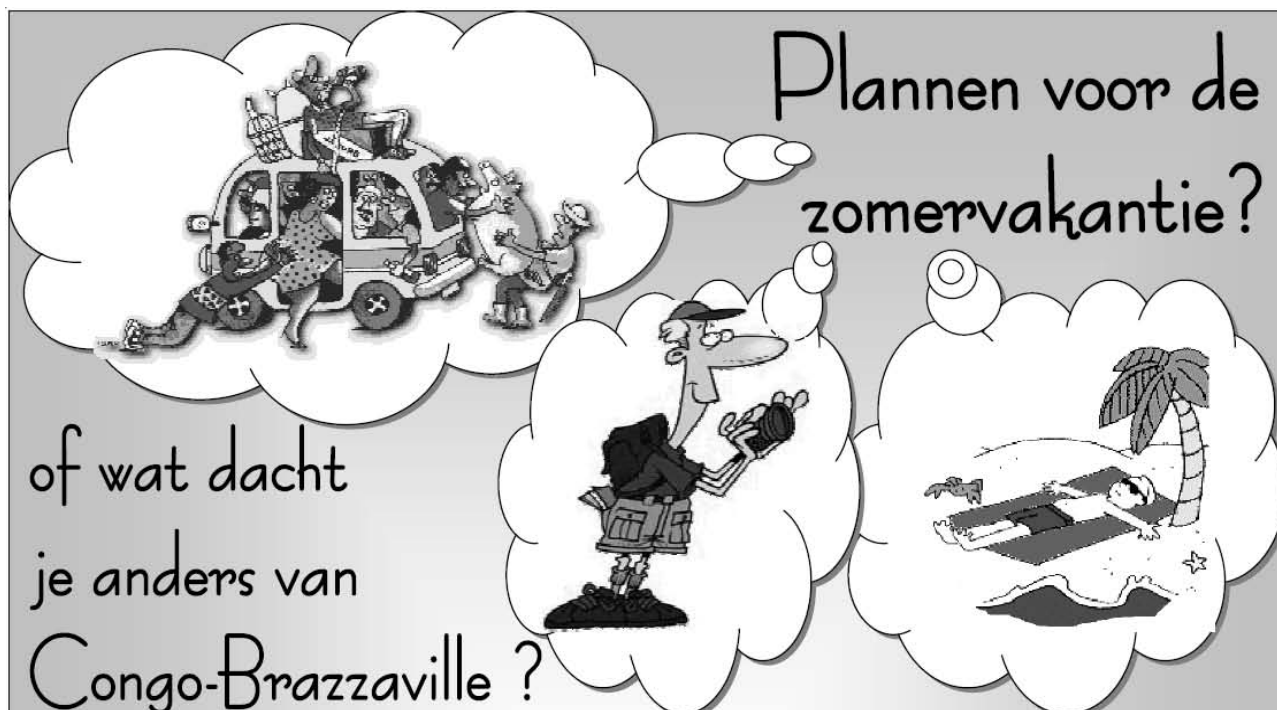
N.B.: In verband met vervoer, enz. zouden we het fijn vinden indien u zich nu reeds als deelnemer aanmeldt bij

Fam. Douwes, tel/fax: 053/68.46.03

*W. en J. Douwes-Gijsbers
A.R. Beukenhorst*

Website :
www.augustinerklooster.de

In Congo-Brazzaville is er van 2 tot 29 juli 2006 KAP-KAMP. KAP is een werk- en uitwisselingskamp van jongeren en kerken uit 5 verschillende landen: België, Zweden, Congo-Brazzaville, Zuid-Afrika en Rwanda. Je verblijft in de twee grootste steden van Congo-Brazzaville: Brazzaville en Pointe-Noire. Congo-Brazzaville ligt op de evenaar en beschikt nog over een ongerept regenwoud. Tijdens het kamp reizen we met de trein door de mooie natuur naar Pointe-Noire.

onze verblijfplaats in Brazzaville

Pointe-Noire, de tweede bestemming

- Ben je tussen 18 en 30 jaar?
- Sta je open voor andere culturen, ideeën, geloofsbeleving?
- Heb je geen schrik voor 'eenvoud'?
- Heb je zin in avontuur en wil je een onvergetelijke ervaring opdoen?
- Kun je frans of engels?

PROFICIAT!
DAN KUN JE IN PRINCIPE
DEELNEMEN.

Wil je mee of heb je nog vragen?

Dan kun je terecht bij Op Vrije Voeten, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen, 09 2269195, ovv@vpkb.be

Als je echt graag mee wil, haast je dan. Er kunnen voor België 10 deelnemers mee, 5 Vlaamse en 5 Waalse.

Horebeke Geuzenfeest

**Nieuwe datum: zaterdag 12 en
zondag 13 augustus**

Het Geuzenfeest, na honderd jaar Zendingsdag, is elk jaar weer een hoogtepunt in het gemeentelven van Horebeke en ver daarbuiten. De derde editie van het Geuzenfeest krijgt als thema mee "Viva Terra!" en is geïnspireerd op de *Verklaring van Accra* van juli 2004, een document opgesteld door de Wereldraad van Kerken samen met een aantal protestantse kerken.

Geuzenfeest
H O R E B E K E

Het kernthema is ecologie en economische en sociale rechtvaardigheid.

Rond deze thematiek wordt een zeer gevarieerd programma uitgewerkt: van een oecumenische eredienst, over een zangdienst, een debat, muzikale en creatieve workshops, kinderanimatie, natuurwandelingen, een tentoonstelling, gezellig en lekker eten tot gewoon ontspanning en samenzijn en dat voor zowel jong als oud.

In een volgend nummer krijgt u meer informatie over het programma. Maar noteer nu alvast de datum : **zaterdag 12 en zondag 13 augustus**. En niet langer 15 augustus, zoals jarenlang de gewoonte was.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met : ds. Freek-Jan Daane, geuzenboek@hotmail.com en www.geuzenboek.be

Programmabrochure Motief vzw

Wilt u op de hoogte blijven van het programma-aanbod van Motief?

Geef dan uw e-mail- en/of adresgegevens door aan Rietje Smits, administratief medewerkster tel. 02/510.61.62 of per e-mail info.motief@skynet.be
U krijgt dan de programmabrochure zo snel mogelijk toegestuurd.

Omgaan met publiciteit

Hoe vul ik deze keer het kerkblad? Of wat moet ik juist weglaten? Hoe schrijf ik in enkele zinnen een aankondiging? Waar wil ik de nadruk op leggen? Welke kop zet ik er boven? Hoe

maak ik een persberichtje voor de plaatselijke krant? Waar moet ik op letten bij het maken van een affiche? Hoe benader ik de redactie van de lokale radio en tv?

Bewust of onbewust kennen zij deze vragen. Het zijn de mensen die in onze gemeenten het kerkblad verzorgen of de affiches en de folders regelen. Soms willen ze een stukje in de regionale krant. Soms lukt dat, vaak ook niet.

Op woensdagavond 31 mei buigen we ons over Omgaan met publiciteit. We verkennen dan het begrip *communicatie* en praten over onze eigen ervaringen. Waar stuiten we op? Wat zou anders moeten? Wat lukt wel goed? Wat wil ik de ander (in de gemeente) eigenlijk vertellen? En wat wil ik de samenleving (mijn dorp of stad) vertellen over mijn VPKB-gemeente? Een flink deel van het programma bestaat uit oefening en nagesprek.

De avond wordt georganiseerd door het Volwassenvormingswerk in samenwerking met de Mediaconsulent van de VPKB.

Plaats: Rabotkerk Gent

Tijd: We starten om 19u30

Opgave vooraf is mogelijk tot 24 mei 2006.

Eefje van der Linden/Rund Foppen, Marsveldstraat 5, 1050 Brussel, r.foppen@vpkb.be of vwvwerk.vpkb@skynet.be of 0486 743 411.

Reageert u alstublieft ook als u geïnteresseerd bent maar Gent voor u te ver weg is. Dan herhalen we bij voldoende aanmelding de avond (of middag) op een andere locatie.

Symbolisch bloemschikken

De nieuwe brochure 'Symbolisch bloemschikken, de zondagen in de veertigdagentijd, de stille week en Pasen 2006' geeft duidelijke suggesties voor het maken van bloemschikkingen.

De bloemschikkingen sluiten aan bij de campagne van Kerkinactie in de veertigdagentijd, met als thema 'Kies bewust'. Elk jaar zijn er opnieuw groepen in de kerken die met symbolisch bloemschikken starten. Ze volgen cursussen die de Protestantse Dienstencentra (PDC's) aanbieden en gaan er enthousiast mee verder. Aan de hand van de suggesties in de brochure kunnen mensen, die met

het bloemschikken aan de slag willen, zelf bloemschikkingen maken.

Voor diaconieën en zwo-groepen biedt de brochure 'Symbolisch bloemschikken' een kans om kerkleden bij het werk van Kerkinactie in binnen- en buitenland te betrekken. De bloemschikkingen sluiten aan bij het thema en de collecte van Kerkinactie in de veertigdagentijd. Daarnaast zijn projectverbeeldingen gemaakt bij de thema's van Bonnefooi en Kind op Zondag.

U kunt de brochure bestellen voor € 9,50 via tel. 0031-30- 880 17 24 of e-mail brochureverkoop@pkn.nl.

Tekenen van hoop

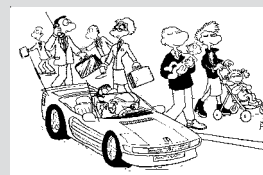
Als hier en daar een vrouw wordt opgericht
en zich, rechtop gekomen, warmt in het licht,
wordt weer een stukje schepping afgemaakt:
zij is tot haar bestemming aangeraakt.

Als ergens, eens, een man tot vrede komt
en zich niet langer in de strijd vermomt,
dan weer is het de levenskracht die wint:
hij durft het aan met zachtheid, als een kind.

Als in de buurt twee mensen samengaan
en elk het aandurft niet alleen te staan,
dan wint de liefde weer van angst en strijd:
zo komen mensen tot barmhartigheid.

Als wij hier samen delen onze kracht
en leren hoe de minste wordt geacht,
dan bouwen wij er aan het Rijk
en mogen daarmee zijn aan God gelijk.

Gea BOESENKOOL

Personalia

Inzegening Katelijne Depoortere

Op 5 maart a.s. 17.00u. wordt mevrouw vicaris Katelijne DEPOORTERE tot het predikambt ingezegend en als predikant van de gemeente Antwerpen-Zuid bevestigd.

Bevestiging Dick Wursten

ds. Dick WURSTEN, die door de gemeente Genk beroepen werd, zal daar bevestigd worden op 23 april 2006 om 10.00u.

Advertentie

Te huur

Het woongedeelte van het Schoolhuis van het Protestants Historisch Museum "Abraham Hans", aan de Abraham Hansstraat 1 te Horebeke.

De woning bestaat uit een ruime hal met toilet, een kleine woonkamer met keukentje en suite. Op het bovenverdiep bevinden zich een bescheiden badkamer met lavabo en zitbad en twee slaapkamers. De huurprijs bedraagt € 250,- per maand.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met Ds. Daane op nr. 055/49.90.28

Protestantse Radio- & TV-uitzendingen

Programma-Informatie maart 2006

Radio:

telkens op de 2de en 4de woensdag van de maand op VRT/Radio 1 om 19.12 uur - productie Frank Marivoet

08 maart Mens voor de mensen zijn: Omzien naar het goede

22 maart Diaconaat: Breken en delen wereldwijd

29 maart Kies het leven! Paasnummer *De Open Poort*

Televisie:

Eerstvolgende PRO-uitzending op zondag 28 mei

TV-Erediensten:

*VRT "één"
op zondag om 10.00 uur*

16 april Paasviering in Eurovisie
commentaar: Frank Marivoet

Contact: Frank Marivoet, C. Meunierstraat 85/0002, 3000 Leuven

Web-Site: <http://www.vpkb.be/pro>

Foto's op de voorpagina van links naar rechts en van boven naar beneden :

- Boechout
- Gent-Centrum (Dooop)
- Antwerpen-Noord (glasraam Opstanding)
- Gent-Centrum (voorgevel)
- Antwerpen-Oost (zuil)
- Vilvoorde (Paasdienst)
- Horebeke (Geuzenfeest)
- Gent-Noord (Dooop)